

มติคณะรัฐมนตรี

เรื่อง

ข้าว

การช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 2555/2556

คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้

๑. อนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑ (ฝ่ายเศรษฐกิจ) ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ไม่สามารถใช้สิทธิ์ ครั้งที่ ๒ เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกปี ๒๕๕๕/๕๖ ได้ทันวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ เป็นกรณีพิเศษ โดยอนุมัติวงเงินจำนวน ๑,๙๐๗ ล้านบาท ซึ่งไม่รวมอยู่ในวงเงินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ใช้ในการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๔/๕๕ และปีการผลิต ๒๕๕๕/๕๖ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เนื่องจากเป็นผลจากการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ขอให้เกษตรกรเลื่อนการเพาะปลูกและปล่อยน้ำชลประทานล่าช้าตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) รองประธานกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑ (ฝ่ายเศรษฐกิจ) เสนอ

๒. ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สั่รองจ่ายเงินช่วยเหลือไปก่อน และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณเพื่อชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา FDR+1 ทั้งนี้ ให้ ธ.ก.ส. ขอดตกลงในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณต่อไปด้วย

การรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การปรับโครงการจำหน่ายข้าวเปลือก

ปีการผลิต 2555/56

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การปรับโครงการรับจำหน่ายข้าวเปลือกปีการผลิต ๒๕๕๕/๕๖ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สรุปได้ ดังนี้

๑. ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้แก่ การสุ่มตรวจ การจัดประชาคมว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ การตรวจสอบพื้นที่การปลูกข้าวของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่ผ่านประชาคม และการตรวจสอบการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและการออกใบรับรอง

๒. ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มโครงการฯ ได้แก่ การตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของโครงการฯ ของโรงสีข้าว/คลังสินค้ากลาง การตรวจสอบปริมาณข้าวเปลือก/ข้าวสารในความครอบครองของเกษตรกร การตรวจสอบข้าวเปลือกที่รับฝากจากเกษตรกร การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวัดความชื้นข้าวเปลือก ณ จุดรับจำหน่าย

๓. ขั้นตอนการรับจำหน่ายข้าวของเกษตรกร ได้แก่ การสุ่มตรวจความถูกต้องของเอกสารหลักฐานการรับจำหน่ายเพื่อป้องกันการสวมสิทธิ์ การสุ่มตรวจปริมาณข้าวของเกษตรกรที่นำมาจำหน่าย การตรวจสอบเอกสารใบรับรองเกษตรกรและหลักฐานการเป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร การสุ่มตรวจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ณ จุดรับจำหน่ายตลอดระยะเวลาโครงการฯ การตรวจสอบการบริหารจัดการของหน่วยรับฝาก/คลังสินค้ากลาง การตรวจสอบการควบคุมวงเงินค้ำประกันสัญญาและประกันภัยสินค้าให้ครอบคลุมปริมาณสินค้า ณ วันที่เข้าตรวจ การสุ่มตรวจการใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงาน การตรวจสอบหาข้อเท็จจริงกรณีมีการร้องเรียนของเกษตรกร การตรวจสอบปริมาณข้าวเปลือก/ข้าวสารที่รับฝากในโครงการฯ และการตรวจสอบเทียบน้ำหนักกับเอกสารใบชั่งน้ำหนักและการจดค่าความชื้นข้าวเปรียบเทียบกับเอกสารหลักฐานทางบัญชี

๔. ขั้นตอนการสีแปรสภาพและการส่งมอบข้าวสาร ได้แก่ การตรวจสอบเร่งรัดการสีแปรสภาพและการส่งมอบข้าวสารของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ตลอดระยะเวลาโครงการฯ

๕. ขั้นตอนการรับมอบและการเก็บรักษาข้าวสารในคลังสินค้ากลาง ได้แก่ การตรวจสอบการแปรสภาพข้าว ปริมาณการรับมอบสินค้าของคลังสินค้ากลางและการดูแลรักษาทรัพย์สินมิให้เกิดความสูญหายหรือความเสียหายใด ๆ การตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบคุณภาพข้าว (เซอร์เวย์) และการสุ่มตรวจปริมาณข้าวสารตามโครงการฯ ระยะสิ้นสุดโครงการฯ

การรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าข้าว

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าข้าว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สรุปได้ ดังนี้

๑. การแต่งตั้งคณะทำงานประสานงานวิจัยและพัฒนาข้าว โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวราเทพ รัตนากร) เป็นประธาน ทำหน้าที่ประสานการจัดทำข้อมูล กำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าข้าว เพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายการพัฒนาสินค้าข้าวตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิต พิจารณากำหนดหัวข้อวิจัยผลิตภัณฑ์ข้าวที่มีเป้าหมายเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถจำหน่ายได้เป็นจำนวนมาก มีมูลค่าสูง มีคุณภาพได้มาตรฐานสูง สามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตได้ รวมทั้งพิจารณา กำหนดหัวข้อวิจัยในแต่ละห่วงโซ่คุณค่าการผลิตข้าวตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ผลักดันให้มีการนำผลงานวิจัยด้านข้าวที่มีแล้วและการวิจัยใหม่ ๆ ไปใช้ในภาคธุรกิจเพิ่มขึ้น และติดตามความก้าวหน้าการพัฒนา การส่งเสริมและแก้ไขปัญหานอกกิจการสินค้าข้าว

๒. ทิศทางการวิจัยและพัฒนาสินค้าข้าวของประเทศไทย และข้อเสนอโครงการวิจัยด้านข้าว (นาร่อง) ปี ๒๕๕๗

๒.๑ กรอบยุทธศาสตร์การวิจัย ได้มีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การวิจัยเรื่องข้าวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐ โดยต้นน้ำ ประกอบด้วย ๒ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การปรับปรุงพันธุ์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตข้าว กลางน้ำ ประกอบด้วย ๑ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการหลังจากเก็บเกี่ยวและโลจิสติกส์ และปลายน้ำ ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและการแปรรูป ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการตลาดข้าว และยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

๒.๒ ผลงานตามกรอบยุทธศาสตร์ที่พร้อมจะนำไปขยายผล แยกเป็น ต้นน้ำ จำนวน ๑๐ เรื่อง ได้แก่ ด้านการปรับปรุงพันธุ์ข้าว ด้านเทคโนโลยีการผลิตข้าว ด้านลดความสูญเสียจากโรคและแมลงศัตรูข้าว ด้าน Zoning/ภาพถ่ายดาวเทียม กลางน้ำ จำนวน ๖ เรื่อง ได้แก่ ด้านการเก็บรักษาข้าว การลดความชื้น และการตรวจวิเคราะห์ข้าว และปลายน้ำ จำนวน ๑๒ เรื่อง ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ เพื่อเป็นยา และการติดตามสถานการณ์ด้านการผลิตและการตลาด (Rice Watch)

๒.๓ แผนงานดำเนินการวิจัยที่สำคัญ ปี ๒๕๕๗ ได้มีการกำหนดหัวข้องานวิจัยด้านข้าวที่สำคัญที่จะดำเนินการ จำนวน ๑๔ หัวข้อ แบ่งเป็น ต้นน้ำ มุ่งเน้นการวิจัยพัฒนาข้าว

คุณภาพสูงเพื่อแก้ไขปัญหาาราคาข้าวตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จำนวน ๔ หัวข้อ กลางน้ำ มุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว จำนวน ๔ หัวข้อ และปลายน้ำ มุ่งเน้นการแปรรูปและผลิตภัณฑ์จากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าและการเพิ่มขีดความสามารถในการขยายตลาดข้าวไทย จำนวน ๔ หัวข้อ รวมทั้งมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จำนวน ๒ หัวข้อ

๒.๔ ข้อเสนอโครงการวิจัยด้านข้าวนำร่อง ปี ๒๕๕๗ มีจำนวน ๒ โครงการ วงเงินงบประมาณรวม ๑๖๐ ล้านบาท ได้แก่ โครงการขยายผลโรงอบแห้งข้าวเปลือกเพื่อลดความชื้นและการกำจัดศัตรูข้าวหลังการเก็บเกี่ยว วงเงิน ๖๐ ล้านบาท และโครงการขยายผลเครื่องต้นแบบในการกำจัดแมลงในข้าวสารโดยเทคโนโลยีจากคลื่นความถี่วิทยุเพื่ออาหารที่สะอาดและปลอดภัยระดับชุมชนและอุตสาหกรรม วงเงิน ๑๐๐ ล้านบาท

๓. โครงการสนับสนุนให้ชาวนารายใหญ่ที่มีผลผลิตส่วนเกินไม่สามารถเข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกได้ (เกินวงเงิน ๓๕๐,๐๐๐ บาทต่อฤดู) มาเป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว โดยกำหนดให้มีการจัดทำโครงการส่งเสริมชาวนาที่มีศักยภาพให้เป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์เชิงธุรกิจ โดยชาวนาสามารถเลือกที่จะประกอบธุรกิจเมล็ดพันธุ์ข้าวในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ เป็นผู้ผลิต รวบรวม และจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวเอง เป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้กับหน่วยงานและผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจด้านนี้อยู่แล้ว เป็นผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวร่วมกับเครือข่ายผู้ผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนกรณีชาวนาที่มีพื้นที่มากและมีศักยภาพอยู่รวมกันในชุมชนหลายรายประสงค์จะรวมกลุ่มกันผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

๔. การผลิตเอทานอลจากข้าว ได้มีการศึกษาแนวทางการนำข้าวไปผลิตเอทานอล ได้แก่ กระบวนการผลิตเอทานอล การประเมินต้นทุนการผลิตเอทานอล และโรงงานที่ผลิตเอทานอลในประเทศไทย

๕. ในการดำเนินการตามข้อ ๑-๓ จะใช้งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ของหน่วยงานในการดำเนินงาน สำหรับข้อเสนอโครงการวิจัยด้านข้าวนำร่อง ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒ โครงการ อยู่ระหว่างการพิจารณาแหล่งเงินงบประมาณ ซึ่งหากมีการดำเนินงานทั้ง ๒ โครงการจะทำให้เกิดการขยายผลในเชิงพาณิชย์และมีความคุ้มค่าที่จะดำเนินโครงการวิจัย